

دوشنبه 4 آذر ماه 1387 / 25 ذی‌قعدة 1429 / 24 نوامبر 2008

24 سال پیش درچنین روزی - 4 آذرماه سال 1363 هجری شمسی: «محمود کریمی» استاد آواز ایرانی درگذشت. استاد کریمی از اهالی تهران بود و از کودکی نواختن ویولون را نزد پدر آموخت. وی از اولین هنرآموزان کلاس روانشاد قوامی بود. از استاد کریمی دو ردیف آزاد باقیست که یکی از آن دو ردیف را از استادش دوامی آموخت و دیگر ردیف آوازی است که نتیجه 40 سال تلاش استاد کریمی بشمار می‌رود.

42 سال پیش درچنین روزی - 4 آذرماه سال 1345 هجری شمسی: استاد جبار باغچه بان مؤسس نخستین مدرسه کودکان ناشنوا در ایران چهره درنقاب خاک کشید. استاد در سال 1302 هجری شمسی نخستین کودکان ایران را بنام «باغچه اطفال» در تبریز تأسیس کرد و این آغازی برای باغچه بان بود تا بتواند سخن گفتن را به کودکان ناشنوا بیاموزد. وی در سال 1313 هجری شمسی نخستین مدرسه کودکان ناشنوا را دایر کرد و مدتی بعد شیوه ای برای زبان آموزی کودکان ناشنوا ابداع کرد که در سراسر جهان به عنوان مترقی ترین روش شناخته شد. جمعیت حمایت از کودکان کرو لال نیز به همت استاد جبار باغچه بان در سال 1323 هجری شمسی پایه گذاری شد.

58 سال پیش درچنین روزی - 4 آذرماه سال 1329 هجری شمسی: کمیسیون نفت مجلس شورای ملی قرارداد «الحاقی کمپانی نفت انگلیس و ایران» را رد کرد. این قرار داد در حیوحه تضادهای آمریکا و انگلیس درباره ایران و در شرایط رشد و گسترش جنبش مردم مسلمان ایران تنظیم شده بود. این قرارداد که در تاریخ ایران به قرارداد «گس-گلشانیان» معروف است به منظور تحکیم موقعیت انگلستان در بهره برداری از نفت جنوب ایران طرح ریزی شده بود. قرارداد گس- گلشانیان حاکمیت ایران را مورد تهدید قرار می داد از این رو مجلسهای پانزدهم و شانزدهم رد شد.

676 سال پیش درچنین روزی - 25 ذی‌قعدة سال 753 هجری قمری: ابودکریا یحیی بن احمد معروف به «ابن هذیل» فیلسوف، ریاضیدان و ادیب مسلمان آندلسی بدرود حیات گفت. او از خاندانی اصیل بود و نزد استادانی برجسته دانش آموخت. بی‌گمان اگر دانشمندی چون ابن خطیب شاگرد او نبود هیچگاه نامی از ابن هذیل باقی نمی ماند زیرا وی شیوه ابن هذیل را در تنظیم علوم بسیاری ستاید و گفتارش را زینت بخش مجالس تدریس می‌داند و درباره او می‌گوید: «ابن هذیل گوهری یکتاست و مردم بدرستی به درک عظمت او نائل آمده اند.» همچنین وی را آخرین دانشمند در علوم عقلی و فنون طب، هندسه و هیئت و حساب و ادب می‌داند. ابن هذیل پزشکی ماهربود و در اواخر عمر به سبب عارضه فلج خانه نشین شد و ابن خطیب به منظور احترام به استادش وی را تا پایان عمر در خانه‌اش نگاه داشت. از ابن هذیل دیوان شعری باقی است و ابن خطیب نیز به سه اثر او اشاره می‌کند که «الإختیار و الإعتبار فی الطب، التذکره فی الطب و شرح رساله فخر الدین رازی» نام دارد.

192 سال پیش درچنین روزی - 25 ذی‌قعدة سال 1237 هجری قمری: میرزا عیسی قائم مقام اول مشهور به میرزای بزرگ فراهانی به علت بیماری وبا درگذشت و در بقعه شاه حمزه در تبریز خاک سپرده شد. وی از جمله ادب‌آورد و رجال سیاسی اوایل عهد قاجاریه بود. میرزا عیسی پس از رسیدن عباس میرزا به نیابت سلطنت و حکمرانی آذربایجان به مقام وزارت خاصه وی منصوب شد. مورخان کاردانی و تدبیری را ستوده‌اند و او را در اقدامات اصلاحی عباس میرزا عامل مهم و مؤثر دانسته‌اند. در سال 1224 هجری قمری بنا به درخواست میرزا بزرگ فراهانی وزارت نایب السلطنه به پسرش میرزا حسن و پس از او به فرزند دیگرش میرزا ابوالقاسم فراهانی یا قائم مقام ثانی واگذار شد. از جمله کتابها و رساله‌های قائم مقام به احکام الجهاد و انسب الرّشاد می‌توان اشاره کرد که مجموع فتوایهای برخی از علمای شیعه است.

190 سال پیش درچنین روزی - 24 نوامبر سال 1818 میلادی: کشور شیلی با اعلام استقلال خود به دوران سیصد ساله سلطه اسپانیا بر این سرزمین خاتمه داد. بعد از جنگ جهانی دوم نیروهای استقلال طلب شیلی مبارزه خود را شدت بخشیدند و سرانجام به رهبری خوزه سال مارینو به پیروزی و استقلال رسید. گفتنی است سالها بعد از این پیروزی در سال 1970 میلادی سالوادور آلنده از مبارزان شیلی و رهبر حزب جبهه وحدت خلق با برگزاری انتخابات به ریاست شیلی برگزیده شد و چون اقدامات اصلاحاتی آلنده از جمله ملی کردن دارایی‌های خارجی؛ دولت آمریکا را ناراحت کرد؛ جبهه ضد انقلاب شیلی به دست آمریکایی‌ها در شیلی فعال شد و عاقبت موجب سقوط آلنده شد.

177 سال پیش درچنین روزی - 24 نوامبر سال 1831 میلادی: مایکل فارادی فیزیکدان انگلیسی موفق به کشف الکتریسیته القایی شد. فارادی با این کشف انقلابی در فیزیک و مبحث الکتریسیته برپا کرد. او در جوانی شاگرد صحّاف بود اما بعدها یکی از دانشمندان پرآوازه جهان شد و امروز یکی از قوانین مهم فیزیک به نام فارادی ثبت شده است. فارادی از جمله نخستین کسانی بود که توانست بسیاری از گازها از جمله کلر به مایع تبدیل کند.

41 سال پیش درچنین روزی - 24 نوامبر سال 1967 میلادی: قطع نامه معروف سازمان ملل متحد درباره مسئله فلسطین صادر شد. قطع نامه 242؛ نماینده ویریه دبیر کل سازمان ملل متحد را مأمور مذاکره با فلسطینی‌ها و صهیونیست‌ها می‌کرد. محورهای این قطع نامه عقب نشینی نیروهای صهیونیستی از کلیه سرزمینهای اشغال شده در جنگ شش روزه ژوئن 1967 میلادی؛ قطع هر گونه عملیات جنگی و به رسمیت شناختن حاکمیت و تمامیت ارضی و استقلال سیاسی دول منطقه؛ تضمین آزادی کشتیرانی در آبهای بین المللی منطقه یعنی خلیج عقبه و کانال سوئز و سرانجام حل عادلانه مسئله آوارگان فلسطینی را شامل می‌شد. اما به هنگام اجرای مفاد قطع نامه 242 فقط مواردی که به نفع دولت صهیونیستی بود جامه عمل بخود پوشید.